

Complexnummer: 521026

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Bredaseweg 444

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

521027, 521028

Woonplaats

Tilburg

Gemeente

Tilburg

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Bredaseweg 444, 5037 LJ te Tilburg

Complexomschrijving

Inleiding

In 1936 werd in opdracht van F. Mutsaerts-De Beer een door H.Th. Wijdeveld uit Lage Vuursche ontworpen WOONHUIS (1) geplaatst. Voor de toegepaste betonconstructie werd een aparte vergunning afgegeven. Reeds in 1937 werd al afgeweken van het oorspronkelijke bouwplan. De oostelijke buitendeur aan de woonkamer kwam te vervallen en het grote venster aan de noordzijde werd vervangen door drie ronde ramen. In 1939 werd om de gehele woning een spouwmuur gemetseld. Tevens werden dubbele ramen geplaatst, waarbij de architectuur echter ongewijzigd bleef.

In 1942 werd achter de woning begonnen met de bouw van een SCHUIKELDER (2) bestaande uit betonringen. De kelder kwam in maart 1943 gereed.

In 1961 werd de garage gewijzigd in een kantoorruimte waarvoor de garagedeur werd vervangen door een groot venster. In 1979 werden enkele wijzigingen uitgevoerd aan de keuken en het doorbreken van een slaapkamer. Met uitzondering van de ronde ramen en het raam in de voorgevel werden de stalen kozijnen vervangen door identieke exemplaren in aluminium.

Omschrijving

Het complex bestaat uit een L-vormig WOONHUIS (1) waarvan de korte vleugel met uitbouw aan de voorzijde evenwijdig aan de straatzijde werd geplaatst. In de lengterichting van de haaks hierop geplaatste vleugel bevindt zich enkele meters achter de woning, in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de tuin, de in 1942 gebouwde schuikelder (2).

Waardering

Het complex is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarden, met name de innovatieve waarde van het ontwerp van het woonhuis gerelateerd aan de bouwdatum. Het complex is tevens van belang vanwege de plaats die het werk inneemt binnen het oeuvre van de architect, verbonden met de architectonische gaafheid van het woonhuis. Het object is tevens van belang wegens de samenhang van het gave in- en exterieur. Het is als ontwerp van de architect zeer zeldzaam.

Monumentnummer*: 521027

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82724/145

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Tilburg	Tilburg	Noord-Brabant

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Tilburg	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Tilburg	AB			85

Omschrijving**

Inleiding

Het strak vormgegeven WOONHUIS van de hand van architect H.Th. Wijdeveld, is een van de weinige bouwwerken van deze architect in het Zuiden. Het woonhuis is bovendien heden ten dage een van de minst aangetaste woonhuizen van zijn hand.

Omschrijving

Het zeer strak vormgegeven een-, deels tweelaags woonhuis op nagenoeg L-vormige plattegrond met een tweelaags uitbouw aan de straatzijde heeft een plat dak. De begane grond is uitgevoerd in gele baksteen met open lintvoegen, de verdieping is, uitgezonderd bij de uitbouw aan de voorzijde, voorzien van ruw wit pleisterwerk. De voorgevel wordt aan de linkerkzijde ingenomen door een iets lager aangezette, geheel in gele baksteen uitgevoerde uitbouw met in de rechterzijgevel hiervan een gedeelde beglaasde tuindeur waarvoor een drietredig bordes belegd met rode plavuizen. Op de verdieping, evenals in de andere zijgevel, een tweeruits schuifvenster. Op de begane grond aan de voorzijde een groot venster. De voorgevel loopt links van de uitbouw nog een weinig. Rechts van de uitbouw en geplaatst onder de overgang van metselwerk naar pleisterwerk, vier horizontaal geplaatste gekoppelde vensters. Op de verdieping vier ronde vensters met oorspronkelijk tuimelramen, die bij het aanbrengen van de spouwmuur in 1939 gewijzigd werden in vaste dubbele ramen. De voorgevel wordt op de rechterhoek op de begane grond ingenomen door een portiek dat is ontstaan door de bol en hol ingebogen muur van de benedenverdieping onder de rechte hoek van de verdieping, rustend op een gemetselde pijler en aan de rechter zijgevel voorzien van een betonnen luifel. In het zo ontstane portiek een vloer belegd met rode plavuizen en in de holle muur een vlakke deur met rond venstertje onder segmentboog, het boogveld voorzien van horizontaal metselwerk. Links van de deur, in de bolle muur, een klein rond venster. In de rechter zijgevel achtereenvolgens een eenruits venster, een smal eenruits venster met klappaar bovenlicht een tweeruits schuifvenster. Hieronder een driehoekige koekoek met keldervenster. Op de verdieping twee

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tweeruits schuifvensters met daartussen een eenruits venster met klapbaar bovenlicht. Aan de achterzijde is de hoek waar de twee vleugels samenkomen ingebogen. In de achtergevel van de vleugel evenwijdig aan de straat, van rechts naar links een overigens vernieuwde deur met gekoppeld groot eenruits venster waarboven een horizontaal samengesteld venster. Rechtsboven in de gevel een rond venster dat het trappenhuis vanuit de woonkamer verlicht. Op het dak een schoorsteen. In de ingebogen hoek twee met glasstenen gevulde vensters en een beglaasde deur. Boven de glasstenen een deels beglaasde deur welke toegang verleent tot een half rond betonnen balkon met ijzeren balustrade. Een vroeger hierlangs lopende metalen trap is verwijderd. In de linkerzijgevel van de vleugel aan de voorzijde een eenruits venster op de begane grond met daarboven een tweeruits schuifvenster. Tegen de gevel een muur onder rollaag met rondbogige poort. De overgang van zij- naar achtergevel is gebogen. De achtergevel van de haaks op de rooilijn opgetrokken vleugel wordt op de begane grond ingenomen door de aansluiting van de eenlaagse uitbouw. Op de hoek een schoorsteen. Op de verdieping een tweeruits schuifvenster. In de aanbouw, aan de tuinzijde, een venster gevuld met acht glasblokken en een tweeruits schuifvenster. In de andere zijgevel een oorspronkelijke deur met rond kijkgat en rechts daarvan een opening over nagenoeg de gehele hoogte van de gevel gevuld met glasblokken. Hier bevond zich eertijds een schuin in de gevel geplaatste deur welke toegang gaf tot de nu tot kantoor verbouwde garage. In de achtergevel van deze vleugel een groot later aangebracht venster.

In het interieur bevinden zich nog de meeste oorspronkelijke deuren en veel van de oorspronkelijke vensters. Op enkele plaatsen is een niveaunderskil aangebracht in de vloeren, onder andere in woonkamer en hal. In de woonkamer een deels verlaagd plafond waarin een centraal gelegen lichtpunt en de open trap naar de bovenverdieping met in de trant van haalkommen uitgevoerde aluminium grepen in ronde kommen, aangebracht in de muur. In het plafond in het trappenhuis is nog de oorspronkelijke ventilator aanwezig. In de trapwang een later gemoderniseerde open haard.

De hal bevat een met de ingebogen muur van het portiek meegebogen trap met eenvoudige leuning welke op de verdieping overgaat in een sierlijk gebogen ballustrade. De hal wordt op de begane grond aan één zijde begrensd door een gebogen wand die de ingebogen hoek aan de achterzijde volgt. Achter de hal een gebogen "diengang", hier voorzien van een ingebouwde, de bocht van de doorloop volgende schuifkast, welke leidt naar de keuken in de vleugel aan de achterzijde. De keuken is geheel gemoderniseerd. Opvallend zijn de, bij enkele horizontaal samengestelde vensters aangebrachte stalen pijpen die de latei lijken te dragen. Op de verdieping is de oorspronkelijke naaikamer aan de achterzijde waarschijnlijk tijdens of kort na de bouw gewijzigd slaapkamer annex badkamer. In de badkamer is nog een uitgebogen deur aanwezig. Op de hoek boven het portiek, de voormalige slaapkamer van de dienstbode. Het huis is onderkelderd.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarden, met name de innovatieve waarde van het ontwerp van het woonhuis gerelateerd aan de bouwdatum. Het object is tevens van belang vanwege de architectuurhistorische waarden door de bijzondere stijlvormen en de plaats die het werk inneemt binnen het oeuvre van de architect, verbonden met de architectonische gaafheid van zowel het in- en exterieur. Het object is van belang vanwege de ensemblewaarde doordat het deel uit maakt van een groter geheel dat cultuur- en architectuurhistorisch van algemeen belang is door de relatie met de nabijgelegen schuilkelder. Het is als ontwerp van de architect uiterst zeldzaam.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521028

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82724/158

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Tilburg	Tilburg	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Tilburg	AB			85

Omschrijving**

Inleiding

In de tuin enkele meters achter het huis, in het verlengde van de haaks op de weg gelegen vleugel, een half ingegraven, deels bakstenen, deels betonnen geteerde halfronde SCHUIKELDER. Met de bouw van de 'schuilplaats' werd in opdracht van Fr. Mutsaerts de Beer begonnen in 1942. Op 5 maart 1943 was de schuilkelder gereed. Volgens de bouwtekening bevinden zich in de schuilkelder aan de achterzijde een gasluis en zijn er een toilet en douche aanwezig. In de verleende bouwvergunning is sprake van een schuilplaats bestaande uit vier betonringen van elk 1 m lang en een diameter van 2 meter, waaromheen een éénsteens muur. Hierop werd 80 centimeter zand aangebracht en tenslotte een zogeheten 'scherfmuur'.

Omschrijving

De schuilkelder bestaat uit vier betonringen, ieder 1 m lang met een diameter van 2 m. Hieromheen een éénsteensmuur waarop tenminste 80 cm zand en een scherfmuur. De zo gecreëerde kelder is bereikbaar middels een van afgeschuinde hoeken voorziene gemetselde ingangspartij met T-vormige ingang. Eén ingang is dichtgemetseld, de andere gesloten met een ijzeren hekwerk. In een gecementeerd deel van de ingangspartij is de datum '5-11-19.' aangebracht.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarden door de verbondenheid met de historische ontwikkelingen in de Tweede Wereldoorlog. Het object is ook van belang als bijzondere uitdrukking van een technische en typologische ontwikkeling als voorbeeld van een schuilkelder uit betonringen waarin de zeer effectieve versteviging door middel van metalen banden ontbreekt. Hierdoor is het object tevens van belang vanwege de architectuurhistorische waarden wegens het materiaalgebruik en de toepassing ervan en de samenhang tussen in- en exterieur. Het object is van belang vanwege de ensemblewaarde doordat het deel uit maakt van een groter geheel dat cultuur- en architectuurhistorisch van algemeen belang is door de relatie met het nabijgelegen bijzondere woonhuis. Het object is ook van belang vanwege de gaafheid van zowel in- als exterieur en vanwege de typologische en functionele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zeldzaamheid verbonden met de bijzondere bouwdatum.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bomvrij militair object

Functie

Schuilplaats